

BABYLON

ROZUMÍME SI?

ŠKOLNÍ KOLO 2019
KATEGORIE 5. ROČNÍK

JMÉNO, TŘÍDA:
POČET ZÍSKANÝCH BODŮ:

Ahoj čtenáři, vítěj v letošním ročníku soutěže Babylon. Máš rád cestování? O všem, čeho se cestování nejenom v Brně týká, totiž bude letošní Babylon. Z různorodých textů se dozvíš nejenom něco o dopravních prostředcích, ale také o exkurzích, které můžeš v Brně navštívit, a o tom, jak se správně chovat při cestování. Těšíš se? Tak jdeme na to! Před sebou budeš mít několik ukázek z knih, časopisů a internetových stránek, se kterými budeš dále pracovat. Říd' se zadanými úkoly a dobře si přečti texty. Piš čitelně a rozlišuj malá a velká písmena. Nezapomeň si hlídat čas, na toto kolo máš 45 minut.

První text je báseň, která vypráví o tom, jak a s čím máme cestovat. Přečti si nejprve úkoly 1 a 2 za textem, ať víš, na co se v textu zaměřit.

Pavel Šrut - Pane Nováku (upraveno)¹

Necestujte s nosorožcem ve vlaku, pane _____
Je to zvíře mohutné a _____
sám _____ celé jedno kupé
ve _____

A neberte si ani _____ s sebou do vlaku
Na peróně _____
Uvolněte, prosím, nádraží
pane Nováku, pane Nováku

ÚKOL 1: Dopln' slova z nabídky na vynechaná místa v básni. Slova nevyužiješ všechna, musíš je dát do správného tvaru a báseň by se měla rýmovat.

Nabídka slov: myš, slon, stát, nosorožec, velký, Novák, překážet, tupý, tramvaj, vlak, obsadit

ÚKOL 2: Rozhodni, zda je tvrzení vyplývající z básně pravdivé, či ne.

Do vlaku bychom si podle autora neměli brát nosorožce.

ANO – NE

Nosorožec překáží na peróně.

ANO – NE

Nosorožec obsadí celé jedno kupé.

ANO – NE

Pan Novák by si měl vzít do vlaku slona.

ANO – NE

Slon a nosorožec jsou zvířata nevhodná pro cestování vlakem.

ANO – NE

¹ <http://www.petnik.cz/cze/text-pisnicky.php?id=51>

Viš, jaké novinky nás čekají v dopravě po Brně v tomto roce? Jaké nové dopravní prostředky má Brno? V dalším textu si o tom přečteš něco víc. Vážou se k němu úkoly 3, 4, 5 a 6.

Novinky v hromadné dopravě se chystají v Brně²

- A) Na tuto trasu nezvykle vyrazí loni pořízené trolejbusy s bateriemi. Využijí moderní tak rychlejší cestu Pisáreckým tunelem, čímž se vyhnou problémovému uzlu u zastávky Anthropos.
- B) Na tu se mohou lidé těšit u nových naftových autobusů, které do ulic vyjedou také v tomto trolejbusy roce. O rok později bude klimatizace rovněž v patnácti elektrobusech, které budou první v Brně. Inu, v Brně se máme opravdu na co těšit!
- C) Dopravní podnik města Brna, a. s., (DPMB) chystá uvedení expresní linky, která by do poloviny roku 2019 jsou měla začít jezdit mezi Mendlovým náměstím a Kamenným vrchem v Novém Lískovci.
- D) Nové trolejbusy budou delší, tedy kloubové, a v součtu s dosavadními umožní dopravnímu podniku vyřadit ty nejstarší. Díky Nové tomu bude všech zhruba 150 trolejbusů v Brně nízkopodlažních, 35 z nich bude mít také klimatizaci.
- E) „Nákup těchto trolejbusů byl přelom a i do budoucna chceme jít touto cestou. V příštích dvou letech nakoupíme pětadvacet dalších, což je investice přibližně za 450 milionů korun,“ uvedl generální ředitel DPMB Miloš Havránek.

ÚKOL 3: Odstavce o novinkách v Brně se nám pomíchaly. Dokážeš je seřadit tak, jak patří za sebou? Napiš jejich správné pořadí do tabulky.

1	2	3	4	5

ÚKOL 4: V textu jsou 4 slova navíc, která tam nepatří. Najdi je a v textu zakroužkuj. Pokud tato slova najdeš všechna a správně je logicky seřadíš, vznikne ti věta. Napiš vytvořenou větu na linku.

ÚKOL 5: Nahraď podtržená slova z textu synonymy, aby text neztratil svůj význam.

rovněž _____ chystá _____
v součtu _____ přibližně _____

ÚKOL 6: Vypiš z textu o trolejbusech dvě přídavná jména, která se skloňují podle vzoru *jamní*.

² https://brno.idnes.cz/jizdni-rady-zmeny-novinky-prosinec-2019-jihomoravsky-kraj-brno-puv-/brno-zpravy.aspx?c=A181204_443339_brno-zpravy_mos1

V Brně cestujeme díky tramvajím, autobusům a trolejbusům. Naši přepravu zajišťuje Dopravní podnik města Brna, a. s., (dále DPMB). Kromě toho společnost pořádá i exkurze pro školy. V dalším textu se dozvíš, jakou exkurzi můžeš absolvovat. K tomuto textu patří úkoly 7 a 8.

Exkurze pro školy³

Všem školám opět nabízíme bezplatné exkurze s odborným výkladem od DPMB, a. s., můžete si vybrat mezi dvěma areály:

Exkurze č. 1

V rámci exkurze projedou děti trolejbusem celý areál vozovny, včetně obou podlaží hlavní budovy, a během jednotlivých zastávek postupně uvidí halu denního ošetření, halu lehké a střední údržby a další specializované dílny. Po rampě je pak trolejbus vyveze do patra, kde si děti na odstavné ploše prohlédnou současné, a možná i historické trolejbusy. Seznámí se nejen s funkcí trolejových výhybek, ale také s tím, co vše obnáší práce řidiče trolejbusu. Na všechny dotazy budou odpovídat průvodci - odborníci z trolejbusové vozovny. Další informace k exkurzi do tohoto areálu vám podá p. Ovečka na tel. č.: 543 173 126. Spojení do areálu je linkami 1, 3, 11, 67 na zastávku Vozovna Komín.

Exkurze č. 2

Ukážeme vám jednotlivá pracoviště pro údržbu a opravy tramvají a mycí linku pro tramvaje. Dozvíte se, z čeho se skládá tramvaj a jak fungují její důležité součásti. Další informace k exkurzi vám podá p. Žídek na tel. č.: 543 171 433. Spojení do medláneckého areálu je linkami 1, 42, 70 na zastávku Hudcova nebo linkami 41, 71 na zastávku Vozovna Královo Pole.

Začátky exkurzí jsou vždy v 8:30 a v 10:00 hod. Délka trvání exkurze je přibližně 60 minut. Maximální velikost skupiny je 30 žáků. Pro skupiny nad 15 žáků požadujeme 2 osoby pedagogického dozoru, pro skupiny do 15 žáků stačí 1 osoba dozoru.

ÚKOL 7: Oběma exkurzím chybí názvy. Vyber z nabídky názvů a přiřaď je k jednotlivým popiskům.

Nabídka názvů:

Tramvajová vozovna v Medláncích, Trolejbusová vozovna Medlánky, Tramvajová vozovna Komín, Autobusová vozovna v Komíně, Trolejbusová vozovna Komín

Název exkurze č. 1: _____

Název exkurze č. 2: _____

ÚKOL 8: Odpověz co nejstručněji v bodech na otázky k textu.

1. Kolik bude stát vstupné na exkurzi do vozovny Komín? _____
2. Pan Ovečka nám podá informace o jaké exkurzi? _____
3. Kolik musí být učitelů jako dozor, když jde na exkurzi 15 žáků? _____
4. Jaká exkurze bude nejvhodnější, když se chce dozvědět něco o trolejových výhybkách? _____
5. V jakých časech mohou jít na exkurze? _____
6. Jak dlouho trvá exkurze č. 1? _____
7. Na jaké exkurzi se dozvíš, co obnáší práce řidiče trolejbusu? _____
8. Na jakou exkurzi dojedou linkou 1? _____

³ <https://www.dpmb.cz/cs/exkurze>

Výchozí text⁴:

Autobus je motorové _____ určené pro přepravu většího počtu osob po silnici. Je poháněn motorem a je základním kamenem moderní hromadné _____ osob. První autobus s motorem se do pravidelného linkového provozu dostal v říjnu roku 1899 v Londýně. Tehdy se _____ o velmi nespolehlivá vozidla, navíc pro velmi _____ počet cestujících (okolo 10-20 osob). Vývoj však šel _____ dopředu a okolo roku 1930 již autobusy uvezly až 50 lidí a byly poháněny různými palivy.

ÚKOL 9: Zakroužkuj možnost, kde všechna slova jdoucí po sobě logicky nejlépe sedí do vynechaných míst v textu.

- a) vozidlo – dopravy – jednalo – vyvážený – rychle
- b) vozidlo – přepravy – řadilo – omezený – trochu
- c) plavidlo – dopravy – jednalo – vyvážený – rychle
- d) vozidlo – dopravy – jednalo – omezený - rychle

V poslední části Babylonu se podíváme na chování v tramvaji. Při cestování můžeš vidět na obrazovkách v dopravních prostředcích piktogramy znázorňující, jak se chovat. Podívej se na dva vybrané na poslední straně a splň úkol 10.

ÚKOL 10: Vyber z možností ty správné. Každá otázka může mít několik správných řešení.

V tramvaji mohou převážet:

- a) ježka
- b) psa
- c) hada
- d) bezpečně uzavřený kufr

Vandal je člověk, který:

- a) ničí prostor dopravního prostředku
- b) sprejuje něco na sedadlo uvnitř tramvaje
- c) poškozují majetek v tramvaji
- d) se chová vhodně v dopravním prostředku

Kampaň DMPB se jmenuje:

- a) Není to tak jednoduché...
- b) Zás tak snadné to není...
- c) Není to zás tak těžké...
- d) Zás tak složité to není...

Vandalismus je podle obrázku:

- a) ničení majetku v dopravních prostředcích
- b) malování po dopravních prostředcích
- c) sezení na určených místech v tramvaji
- d) sprejování na sedadlo v tramvaji

DĚKUJEME ZA TVOU ÚČAST V BABYLONU!

⁴ <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10654598060-nejchytrejsi-cech/7661-verbalni-inteligence-2/>

Občas stačí i obyčejný selský rozum.

Sometimes, just a common sense is enough.

Je zakázáno převážet znečištěné, zapáchající, jedovaté, nebezpečné, ostré či špičaté předměty.

It is forbidden to transport dirty, malodorous, poisonous, dangerous, sharp or pointy objects.

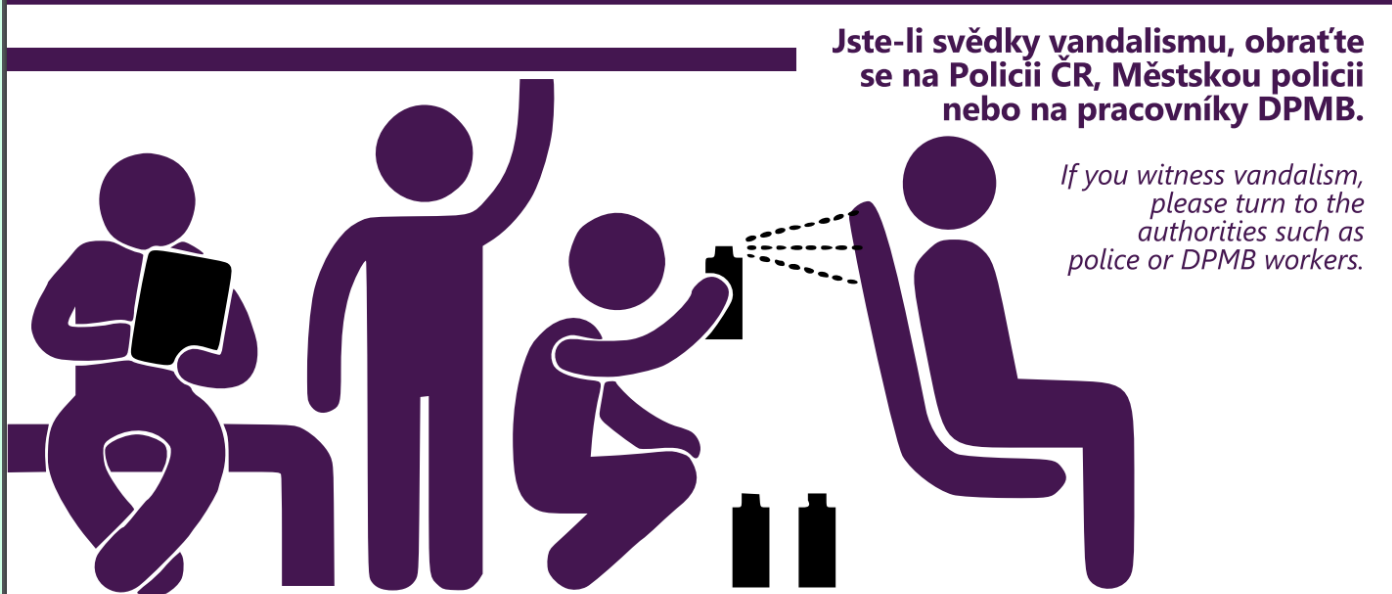

Zas tak složité to není...
It's not that complicated...

Nebud'te lhostejní k vandalismu v MHD.

Don't be inattentive to vandalism on public transport...

Jste-li svědky vandalismu, obraťte se na Policii ČR, Městskou policii nebo na pracovníky DPMB.

If you witness vandalism, please turn to the authorities such as police or DPMB workers.

Zas tak složité to není...
It's not that complicated...

